

STORTINGET

Representantforslag 155 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski, Audun Lysbakken, Kirsti Bergstø,
Lars Haltbrekken og Andreas Sjalg Unneland

Dokument 8:155 S (2021–2022)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Kari Elisabeth Kaski, Audun Lysbakken, Kirsti
Bergstø, Lars Haltbrekken og Andreas Sjalg
Unneland om skatteplikt ved utflytting fra Norge**

Til Stortinget

Bakgrunn

Et grunnleggende prinsipp i det norske skattesystemet er at penger opptjent i Norge skal beskattes i Norge.

Et annet grunnleggende prinsipp i det norske skattesystemet er at alle skal skatte etter evne, det vil si proporsjonalt mer, jo mer man tjener.

Det er hull i dagens skattesystem som gjør at disse prinsippene ikke etterlevs i praksis. Forslagsstillerne mener at disse skattehullene må tettes, så raskt som mulig.

«Fritaksmetoden» i det norske skattesystemet innebærer at eiere kan velge om de vil ta ut overskudd som utbytte eller holde det i selskaper. Dersom man overfører pengene til et annet selskap, heller enn å ta det ut i personlig utbytte, fritas man for skatt. Formålet med «metoden» har vært å gi fordeler ved å reinvestere overskudd. Resultatet har vært en voldsom vekst i skjult rikdom, gjennom fremveksten av finansielle «holdingselskaper», som fungerer som sparebøsser for landets rikeste mennesker. Konsekvensen er at mange titalls milliarder kroner hvert år ikke kommer til beskatning gjennom skattefrie inntekter til holdingselskaper, i 2018 var det om lag 80 mrd. kroner.

Fritaksmetoden er et stort problem i seg selv. Nyere forskning fra Statistisk sentralbyrå viser at landets aller rikeste betaler en lavere andel skatt av inntektene sine enn mange alminnelige lønsmottakere som lærere og sykepleiere. Dette bryter med prinsippet om skatt etter evne.

Dersom eierne tar personlig utbytte eller realiserer aksjer, vil riktignok skatteplikt utløses. Men her finnes det et annet hull i skattesystemet. Dersom man flytter ut av landet, kan man etter fem år unngå beskatningen. Systemet gir altså svært uheldige insentiver, der man kan bygge opp en formue i holdingselskaper, flytte formuen til et land med lavere beskatning og etter fem år realisere den oppsparte inntekten uten å skatte til Norge. Etter å ha unnsloppet beskatningen i Norge kan man eventuelt flytte tilbake. Dette bryter med prinsippet om at penger opptjent i Norge skal beskattes i Norge.

Forslagsstillerne viser til at endring av fritaksmetoden er under utredning av Skatteutvalget nedsatt av regjeringen Solberg i 2021, og avventer utvalgets vurderinger av forslag til endringer i denne.

Opphør av skatteplikt fem år etter utflytting kan imidlertid løses uavhengig av større omlegginger av skattesystemet. Forslagsstillerne viser til at Tyskland fra og med 1. januar 2022 har endret reglene for skatteplikt ved utflytting. Tidligere har innbyggere som flytter fra Tyskland til et annet land innenfor EU/EØS, rentefritt kunnet utsette sin skattegjeld knyttet til urealiserte gevinster ved utflytting til ubestemt tid. Nå inntreffer skatteplikten umiddelbart, med en mulighet til en syvårig avdragsperiode dersom tilstrekkelig sikkerhet blir stilt. Tysklands innstramming i reglene er et ledd i bekjempelsen av skatteunngåelse. Norge bør ta tilsvarende grep.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

Stortinget ber regjeringen sørge for at skatteplikt for urealiserte gevinster påløper umiddelbart ved flytting ut av landet.

22. mars 2022

Kari Elisabeth Kaski

Audun Lysbakken

Kirsti Bergstø

Lars Haltbrekken

Andreas Sjalg Unneland